1.sija Satu Mattila-Laine

Puolukanpunainen pipo

Saisinko ämpärin täyteen puolukoita? tyttö mietti. Hän oli poiminut puolukoita jo toista tuntia, mutta ämpäri täyttyi hitaasti. Kumara asento tuntui selässä, väsytti.

Oli melkein kesäisen lämmintä, vaikka olikin jo syyskuu. Aamulla koulumatkalla ilma oli ollut kirpeän raikas, hengitys oli höyrystynyt korkeaksi patsaaksi. Tyttö tiesi, että olisi oikea aika lähteä marjaan, koska pakkanen oli yöllä puraissut puolukoita. Mummo sanoi, että puolukka tarvitsi pakkasta kunnolla kypsyäkseen. Puolukalle pakkanen antoi viime silauksen.

Tyttö vilkaisi ämpäriä. Ei se tässä haaveilemalla täyttynyt. Ei vain oikein innostanut haahuilla ympäri metsää ja löytää yksi marja sieltä, toinen täältä. Harmitti. Missä ne puolukat olivat? Mummo pettyisi, jos puolukkaa ei olisikaan tarpeeksi kaikkiin vielä tyhjiin hillopurkkeihin. Mummo haaveili, että saisi syödä koko talven maksalaatikkoa puolukkahillon kanssa. Kyllä maksalaatikko puolukkahillon kera tytöllekin maistui.

Tytön niskaa hiosti, hän oli pukenut anorakin alle villapaidan. Ihan vain varmuuden vuoksi, ettei tulisi kylmä. Tyttö heittäytyi pitkäkseen mättäälle. Kuinka pehmeä ja hyvältä tuoksuva metsän sänky oli. Taivas oli harmaan sininen, aurinko tuli välillä esiin pilven takaa, mutta vetäytyi sitten nopeasti, aivan kuin ujostellen pilvien taakse. Tuuli humisi pehmeästi puiden latvoissa.

Tyttö hätkähti. Hämärsi. Puilla oli pitkät varjot. Kuinka kauan hän oli nukkunut?

Tyttö ponkaisi seisomaan, silitteli pitkästä vaaleasta letistään pois varvunoksia, sammalta, liiskaantuneen sienen. Puolukanpunainen pipo lojui mättäällä. Tyttö kumartui poimimaan pipon ja silloin hän näki sen. Se nojasi tassuillaan puunrunkoon. Ja katsoi suoraan tyttöön. Ehkä noin kahdenkymmenen metrin päässä. Tytön sydän hakkasi rinnassa, otsaa kuumotti, kädet hikosivat. Nyt

oli enää myöhäistä heittäytyä mättäälle ja leikkiä kuolevaa. Tyttö säntäsi juoksuun ja ehti nähdä silmäkulmastaan, kuinka karhu hellitti otteensa puusta ja kävi neljälle tassulleen.

Tyttö juoksi. Karhun tassujen raskas töminä kuului takaa. Oli pieni mahdollisuus, että hän ehtisi taukotuvalle ennen karhua. Mökki näkyi jo. Tyttö pakotti itsensä nopeampaan juoksuun. Oli pakko. Karhu karjaisi tytön selän takana. Tyttö katsahti hädissään selkänsä taakse. Karhu läheni koko ajan. Pam, tytön jalka osui puun juureen. Anorakin taskusta lensi kännykkä jonnekin kauas pusikkoon. Hyvästi, siinä meni viimeinen mahdollisuus soittaa mummo hätiin, tyttö ehti ajatella, ennen kuin mätkähti maahan. Tyttö huusi pelosta ja kivusta ja purskahti itkuun.

Tyttö tunsi eltaantuneen hengityksen kasvoillaan. Hän värähti inhosta ja puristi silmänsä tiukasti kiinni. Itku ja vaikerrus kuuluivat tytön suusta, jonka hän oli peittänyt käsillään.

- Älä pelkää, tyttö kuuli jonkin sanovan.

Tyttö yllättyi, kuka puhui. Pieni toive heräsi taas. Oliko mummo lähtenyt etsimään häntä? Mutta ei ääni mummolta kuulostanut. Kuka sitten?

Tyttö avasi silmänsä. Vieressä oli nelinkontin jättiläismäinen karhu.

- Yritin huutaa sinulle jo aiemmin, ettei minua tarvitse pelätä, karhu sanoi. - Mutta et varmaan kuullut. Minun oli pakko seurata sinua, koska sinulla oli tämä.

Karhu veti tytön kädestä pipon. Tyttö oli pyörällä päästään. Oliko hän satuttanut päänsä niin pahasti, että kuuli karhun puhuvan.

- Pystytkö nousemaan istumaan. Anna kun minä autan.

Karhu ojensi ruskean ja karvaisen käpälänsä. Tytön päätä särki, samoin polvea, joka oli tärähtänyt maata vasten. Hän tarttui käpälään ja kampesi itsensä istumaan. Männynrungosta sai hyvän tuen. Karhu istui viereisellä kannolla ja katsoi tarkkaavaisesti.

- Miten voit?

- No, eiköhän tämä tästä.

Karhu laittoi punaisen pipon päähänsä.

- Hei, sehän on minun piponi. Mummo antoi sen minulle lahjaksi, tyttö huudahti närkästyneenä ja samalla vähän huvittuneena. Karhu näytti aika vekkulilta pipo päässä.

- Saisinko pitää tämän? Punainen pipo suojelisi minua metsästäjiltä. Eihän se ole sopivaa, että metsän kuningas joutuu haulien ruuaksi. Kuka sitten hoitaa metsää, jos minulle tapahtuu jotain?

Tyttö katsoi typertyneenä karhua. Tässä hän vain jutteli metsän kuninkaan kanssa. Kunpa luokan kiusaaja - Mika olisi paikalla. Menisi sekin joskus hiljaiseksi.

- Kuinka sinä osaat puhua? Minä luulin, etteivät karhut puhu.

- Eivät kaikki karhut puhukaan. isoisäni isä oli sirkuskarhuna ja oppi ihmisten kielen. Se opetti puhumisen taidon ensin omalle pennulleen ja se sitten taas omalle pennulleen. Minun isäni opetti ihmisten kielen viimein minulle. Luulin, että se olisi hyödyllinen taito ja pelastaisi minut monelta pahalta. Mutta vaikka huusin metsästäjille ei, älkää tappako äitiäni, niin ei auttanut.

Iso karhu ravisti surullisena päätään. Sen silmäkulmassa näkyi kyyneleitä. Tyttö silitti karhun olkapäätä.

- Saat pitää punaisen piponi. Sanon myös sedälleni, joka on metsästysseuran puheenjohtaja, ettei punapipoista karhua saa surmata.

- Kiitos, sanoi karhu vähän piristyneempänä. - Tule, näytän sinulle jotain.

Tyttö ja karhu kulkivat syvälle metsään, kauas parkkipaikoista ja poluista.

- Katso, sanoi karhu juuri silloin, kun tyttöä oli alkanut huolestuttaa, löytäisikö hän enää oikeata polkua takaisin mummon luo.

Tyttö henkäisi syvään - metsä oli punaisena puolukkaa. Täällä kori täyttyisi varmasti ennätysajassa. Tyttö kiitti karhua hyvästä marjapaikasta.

- Ei tässä vielä kaikki, karhu sanoi. - Tiedätkö mikä tämä on?

Karhun kämmenellä oli sieni, jonka heltta ja malto olivat valkoiset, lakki ruskeansuomuinen.

Tyttö pudisti päätään. Sieni ei näyttänyt tutulta. Tyttö kumartui vähän lähemmäksi sientä, siitä lähti voimakas tuoksu.

- Se on männyntuoksuvalmuska, japaniksi matsutake. Erittäin herkullinen sieni, karhu selitti. – Voit valmistaa siitä vaikka maukkaan keiton. Kun sinä ja mummosi tulette tänne marjaan tai sieneen, ovat korinne aina täynnä. Mutta varjelkaa ja vaalikaa luontoa ja kunnioittakaa metsän kuningasta.

- Sen varmasti teemme. Olet maailman paras karhu.

Tyttö halasi karhua pitkään. Sen syli tuntui lämpimältä ja turvalliselta. Lopulta karhu irrottautui hellävaroin tytön syleilystä ja neuvoi tytölle oikean polun takaisin mummolaan. Tyttö seurasi karhun rauhallista askellusta metsän uumeniin. Se hyräili mennessään teddykarhujen retkeä. Kohta metsä oli aivan hiljainen, karhusta ei näkynyt karvaakaan.

Tyttö ei nähnyt karhua enää koskaan. Mutta syksyisin hän meni marjaan ja sieneen ja muisteli karhua ja heidän merkillistä tapaamistaan. Hän vei joka syksy uuden puolukanpunaisen pipon saman männyn juurelle, jossa oli ensimmäistä kertaa jutellut karhun kanssa. Tytön mieleen tuli jotain muutakin. Setä kertoi, että metsässä oli nähty karhunpentuja. Silloin tyttö asetteli männyn juurelle kahden uuden punaisen pipon lisäksi pienempiä punaisia pipoja. Seuraavana päivänä männyn vieressä oli iso kasa matsutake -sieniä. Tyttöä hymyilytti, hän oli osunut oikeaan. Metsä tulisi saamaan joskus uuden kuninkaan, metsä ikuisen rauhan ja hyvinvoinnin ja tyttö ja mummo kukkuralliset korit marjoja ja sieniä.